

Pavadinimas: Viduramžių filosofijos analizė ir interpretacija.
Dalykas: Filosofija
Klasė: IV gimnazijos
Pasiekimų sritis: Filosofijos istorijos raidos ir klausimų analizavimas
Mokymo(si) turinio tema: Viduramžių filosofijos analizė ir interpretacija.
Ilgalaikio plano dalis (nurodoma kokios temos/-ų prieš tai buvo mokomasi): Ikisokratikų filosofijos, klasikinio ir helenistinio laikotarpio mąstymo hermeneutika.
Valandų skaičius nurodytas ilgalaikiame plane: 4
Mokymosi uždaviniai (pamatuojami) ir vertinimo kriterijai: Įvardins pagrindinius viduramžių filosofijos aspektus, filosofus, sąvokas. Sudarys minčių žemėlapią apie viduramžių filosofiją. Atrinks, susies pagrindinę informaciją apie viduramžius. Diskutuos apie laisvųjų menų mokymosi sistemą. Kūrybiškai susies viduramžių filosofija su šiais laikais, sukurs komiksą.
Galimi mokymo(si) metodai, siūloma veikla: teksto skaitymas, debatai, diskusiniai klausimai, darbas individualiai ir grupėse.
Mokymui(si) skirtas turinys, pateikiamas tekstu, vaizdu, su nuorodomis ir pan.
Užduotys, skirtos pasiekti mokymosi uždavinių (vertinimo instrukciją rengti pagal 2 priedą)
Užduotys, skirtos vertinimui ir įsivertinimui (vertinimo instrukciją rengti pagal 2 priedą)
Namų darbai (jei reikia, nurodykite, kokius namų darbus mokiniai turėtų atlikti) dalį šių užduočių mokytojas (-a) gali skirti namų darbams arba savarankiškam darbui.
Siūloma papildoma medžiaga / literatūra / skaitmeninės mokymo priemonės (SMP) Visos pamokoje naudojamos internetinės svetainės nurodytos prie kiekvienos pamokos temos atskirai.
Reikalingi materialiniai ir technologiniai ištekliai: išmanioji lenta arba projektorius, internetas.

1-2 pamokos

Užduotis Nr. 1. Sudarykite minčių žemėlapį apie viduramžių filosofiją.

Aspektai, kuriuos išryškinkite minčių žemėlapyje:

- Kokia pagrindinė viduramžių filosofijos tema?
- Kokios pagrindinės sąvokos?
- Kokie pagrindiniai šio laikotarpio filosofai?
- Kokią įtaką viduramžių filosofija padarė vėlesnei filosofijos raidai?

Užduočiai atlikti naudokitės informacija internete (pateikiamos nuorodos), Peter Kunzmann, Franz-Peter Burkard, Franz Wiedmann „Filosofijos atlasu“ (2000), Pegaso serijos knyga „Filosofija“.

Nuorodos internete:

<https://www.vle.lt/straipsnis/universalijos/>

<https://www.vle.lt/straipsnis/scholastika/>

<https://www.vle.lt/straipsnis/anzelmas-kenterberietis/>

<https://www.vle.lt/straipsnis/tomas-akvinielis/>

3 pamoka

Užduotis Nr. 1. Pasvarstykite ir atsakykite į klausimus, vėliau padiskutuokite su kitais, pasidalinkite savo įžvalgomis, jas palyginkite.

1. Ar esama tokių dalykų, dėl kurių galėtume būti visiškai tikri? Kokie tai galėtų būti dalykai? Jei tokių dalykų nėra, kodėl?
2. Kaip suprantate ką reiškia atsitiktinis dalykas ir būtinas dalykas?

Užduotis Nr. 2. Kurios disciplinos tradiciškai priklausė laisvųjų menų (*artes liberales*) sistemai?

Muzika

Fizika

Aritmetika

Gramatika

Logika

Dialektika

Teologija

Geometrija

Dailė
Astronomija
Retorika

Ar ši sistema veiktų šiais laikais? Kokie būtų tokios sistemos privalumai? Trūkumai? Ar žinote pavyzdžių, kokiose įstaigose iki šiol taikoma laisvųjų menų sistema? Surenkite diskusiją.

4 pamoka

Užduotis Nr. 1. Padiskutuokite kokią įtaką Tomo Akviniečio Dievo buvimo įrodymams turėjo Aristotelio filosofija. Pagrindinius argumentus ir įdomiausias diskusijos idėjas užsirašykite.

Užduotis Nr. 1. *Kūrybinė užduotis: sukurkite komiksą, kurio veikėjai būtų viduraamžių filosofai. Kaip jie elgtųsi ir jaustųsi šiuolaikiniame pasaulyje? Komikse išryškinkite pokyčius, kurie skiria laikotarpius – viduraamžius ir dabartinius laikus.*

1-2 pamoka. Užduoties Nr. 1 vertinimo instrukcija / kriterijai

Atsakymo pavyzdys	Taškai	Pastabos
Mokiniai sukurs minčių žemėlapi, kuriame išryškins pagrindinius filosofus, sąvokas: universalijos, scholastika, Anzelmas Kenterberietis, Tomas Akvinietis, šv. Bonaventūras ir pan.		Nevertinama taškais arba vertinama pagal mokytojo (-os) sugalvotą vertinimo sistemą Ši užduotis gali būti skirta pasikartojimui arba savarankiškam žinių gilinimui.

3 pamoka. Užduoties Nr. 1 ir Nr. 2 vertinimo instrukcija / kriterijai

Atsakymo pavyzdys	Taškai	Pastabos
<p>Mokiniai diskutuoja, pateikia savo įžvalgas, dalinasi argumentais.</p> <p>Laisvųjų menų arba artes liberales principas iki šiol taikomas kai kuriuose pasaulio universitetuose, kuomet mokomasi įvairių dalykų, o ne gilinamasi tik į vieną siaurą sritį.</p>		<p>Nevertinama taškais arba vertinama pagal mokytojo (-os) sugalvotą vertinimo sistemą</p>

4 pamoka. Užduoties Nr. 1 vertinimo instrukcija / kriterijai

Atsakymo pavyzdys	Taškai	Pastabos
<p>Aristotelis Metafizikoje rašo apie pirmąjį judintoją (nejudantį judintoją - pirmąją priežastį), apie tai, kad privalo būti pirmoji visų judesių priežastis. Tomas Akvinitis taip pat teigė, kad turi būti pirmasis judintojas, kuris suteikė pradžią visatai, nes bet koks judėjimas ir kitimas turi turėti judintoją.</p>		<p>Nevertinama taškais arba vertinama pagal mokytojo (-os) sugalvotą vertinimo sistemą</p>

4 pamoka. Užduoties Nr. 2 vertinimo instrukcija / kriterijai

Atsakymo pavyzdys	Taškai	Pastabos
<p>Mokiniai sukuria komiksą, viduraamžių kontekstus perkeldami į šiuos laikus.</p>		<p>Nevertinama taškais arba vertinama pagal mokytojo (-os) sugalvotą vertinimo sistemą</p>